

ВИЛАТА НА ПОСТА И МОЛИТВАТА

„Вярата открила молитвата; а без вяра молитвата не може да излезе до небето“.
(Псалтир 28 ст. – 26 ст.)

Православната църква помни своите наставници във вярата и сякаш тяхната им, та като им подражаваме, да укрепяме в истините на християнското учение.

Четвъртата неделя на Великия пост е посветена на особено почитани подвижници на вярата и благочестието, живял през VI век – преподобния наш отец свети Иован Лествичник. Бил е монах-пустиник и основният труд на неговия живот – книгата „Лествици“ – той е създал преди всичко за монаси, но всеки, който желява да върви по пътя на подвижния живот и усъвършенстване, намира в нея полезна съвети и наставления.

Особено значението преподобният отдавал на молитвата, за която говори в почти всички глави на своята книга, а изцяло в посвещаване 28 глава, с цитат от която започнахме.

Молитвата по думите на свети Иован е съединяване и преброяване с Бога. В нея човек, създаден по образа и подобие Божие, се приобщава към вечния живот в Бога. От всичко в света само молитвата няма да остави на земята в светлината си чар и само тя едничка ще ни съмилва в издробен живот. Свети Иован нарича молитвата майка, царица на добродетелите, която ни изчервя от раните на греха и ни успокоява. Молитвата е всекидневно духовно упражнение за християнина, не само връх на духовното издигане, но и самата тя е път и стълбца, която ни води към този връх. Според свещите, за да се подготвим за молитва, в необходимо преди всичко постосилен да поемем Боса. За да сме вързано създано-чисти и винаги готови за молитва, трябва да започваме деня с мисъл за Бога и тази мисъл да е будна през целия ден в нас.

Доколко голямо е значението на молитвата, вярата и поста в живота на човека се вижда и от днешното евангелиско четиво.

Един баща със своята болка застава пред Спасителя и Му казва: „Никога, доведош при Тебе синя си, заваит от нем дух. Говорих на учениците Ти да го изгонят, ала не можах. Исусу ми отговори и рече: о, поре неверен, докога ще бъдеш нас? Докога ще ви търпя? Доведете го при Мене! И доведоха го при Него. Щом бесният Го вида, духът го стресе; той падна на земята... И попита Исусу баща му: колко време има, откак му става това? Той отговори: от детинство... но, ако можеш нещо, смилга се над нас и ни помози. Исусу му рече: ако можеш да повярваш, всичко е възможно за вяра...“ И веднага бащата на момчето вика и със силни кавазии: „Господи, Господи! Помози на неверието ми! Исусу, като видя, че се стича народ, запрети на нечисти дух и му рече: дух нем и глух, аз Ти залязвам: излез из него, и не влижай вече в него! И духът, като изкрещи и го стресе силно, излезе; в момчето става като мъртво, та мързелива кавах, че го е умрело. Но Исусу, като го хвана за ръка, издържи го; и то стана. И като влезе Исусу, арка вкъщи, учениците Му Го попитаха наизуст: защо не можеше ние да го изгоним? Отговори им: той род с нищо не може да излезе, освен с молитва и пост (Марк 9:17-29).

Пост и молитва! Това са оръжията, с които ние можем да прогоним дявола от себе си беговете. Дяволът – този постоянен враг на нашето спасение, който и сега „кало лъв реве и търси кого да погълне“, се бои от поста и молитвата, защото всеки, който желява да тропне до Иа, трябва да си направи пост и молитва. Така са постъпвали и великите подвижници на Христовата църква. Когато е имало опасност, че изкушенията ще вземат връх, те удвоявали своите молитви, своите трудове, постили и така са се избавяли от дяволските сили. Обаче поста и молитвата трябва да бъдат искрени. Затова и Христос в проповядта на планината казва: „А ти, кога се молиш, влез в сорищната си стая и като си заключиш вратата, помол се на тая Отец, който е тайно; и Твоят Отец, който е тайно, ще ти въздаде слава.“

А ти, кога постис, помози глвата си и имей лицето си, та да се покажиш, че постис пред човека, но пред тая Отец, който е тайно; и твоят Отец, който вярно в сорищно, ще ти въздаде нава“ (Мат. 6:6, 17-18).

Свещаната история ни свидетелства, че всички праведници са се молили и постили и о това се достигнали светостта, защото поста и молитвата стреме на душата, сръжия на обективната сила и ученията за подвижничеството свидетелство за нашата любов към Бога и нашето умение да ценим неизказаната му любов.

Да молим Бога да умоли вярата ни, та до негови свети Своята божествена любов, да ни освободи от сквитите на страстите, поситите и пожеланията, защото Божията сила в немощи се проявява. Да помини в думите на свети Иован Лествичник, който чинват днес учението: „Будно стреме на душата, сръжия на обективната сила и ученията в молитвата. Не можа чужди да се научим да виждаме, защото това е природна способност; така и красността на молитвата не може да познаем само по изучаване от другите. Защото тя сама е себе си има за учител Бога, който учи човека на знание (Пс. 93:10), дарва молитва на синога, който се моли, и благославя годините на праведните (1 Цар. 2:9). Амин!“

Прод. Мина МИХИЕВ

Радвай се ти, която превъзхождаш знанието на мъдрите; радвай се ти, която озаряваш ума на верните!

† Свещенски митрополит ИОАННИН

НАШАТА ЦЪРКВА В МИНАЛОТО И ДНЕС

След създаването на Българската държава, вторият основан камък на строга на новата българска нация е приемането на християнството. Възвисяването християнска религия постави българския народ сред културните страни. А наскоро след учредяването си Българската църква бе още една твърда скала, върху която се изгради следващата великолепна крепост на българската държавност – делото на солунските свети братя Кирил и Методий, които чрез своите ученици утвердиха българската писменост и дявола на християнски „чужди да четат“. Българската църква стана майка-хригметелка на народа ни, като осени родната ни земя с небесно благословение. Зърното на истинския живот падна на добра земя, даде плод в изобилие и украси родната ни история с културни блага. Новото учение стана път, истина и живот. А историческото минало на един жив народ има значение за неговото бъдеще. Бъдещето е в преча зависимост от миналото и духовните ценности, които този народ сега има и умонова.

Третья Златният век за българската държава. Силен блясък озари църковния и културен живот на българския народ и

през Второто царство, особено чрез светостта и делото на св. Патриарх Евтимий. Затова, кога се „тора привържата и три новци заселили“, кога глстите ирчавници на робството като буреносни облаци покори земята ни, единствената духовна ослепя в онова адрочно време били прикритиците из дери и уои църкви и манастири. Бледит плаък на мъждущата кандидата наломки за славно минало на българската държава и чрез вярата в Христа Исусу-са се поддръжана живя родната светост. Тази вяра е дълбоко скълана в ордните сричници на в мислата; тя поддръжа самонагравения му подиг пред отката на родната.

Памелят на родолюбие, който се разгаряше у българския народ в течение на петте века на народната неволя, и особено силният му блясък на хоризонта на Българското възрождение, издържавно из дълбоците недрата на църковното и църковното наследство.

Дълбоките копнения за едно бъдеще, което да продължи някогашното светло църковно-църковно минало, се разгаряха в силен пламък благодарение на самоотвержената църковно-родолюбива дейност на

нашите народни будители. Родолюбиво сърце е тупило в гърдите на преподобни Плавий, който от ревност и жалост за своя народ издари и описа едно светло историческо минало и тръгна по пращините друмци на България, за да го развее като силна лампада, която да озари пътищата на бъдещо развитие. Малко ли са мъжете на многострадалния св. Софроний, епископ Врачански, който въпреки опасните трудности, продължише да разпала пламъка на просветата в онова тъмно, бегарствено време? Защо да не спомениме отец Неодит Бозвеля, един тракоан дух, който с паниският плам поддръжаше светлината на народностната светост? Какво представлява образът на епископ Иларион Макарониски, чинто дело намери дълбоко признание в сърцето на българския народ? Народните архидири Аксентий Велешки и Кирил Пловдивски бяха неизвержати от сан и изплетени на заточение в Мала Азия, надто поддръжаша епископ Иларион Макарониски. На 3 април 1860 г. в Българската църква „Св. Стефан“ в Цариград епископ Иларион послужи Великденската богослужба, като не спомена името на патриарха,

на стр. 2

НА СТ. 3

„ТБЕ ЕДИНУМУ СОГРЕШИХ...“

НА СТ. 4

ЕВХАРИСТИЕН КАНОН – БЪЛГАРСКОЕ

НА СТ. 5

СВ. КИРИЛ НЕРУСАДИМСКИ Из четвъртото огласително слово

НА СТ. 6

НАШАТА ЦЪРКВА В МИНАЛОТО И ДНЕС

Они сир. I
върху си, установили канонически ред. Иманата на тези мисли трябва да бъде символ на преданост към Църква, род и Родиня.

Екзарх Йосиф е най-важната фигура в Третата ни държава. За новия живот и дейност са изпозвани старите традиции. Тези работи ще бъдат обект на изследване и справедлива оценка. На първо място е църковното му служение, но името на екзарх Йосиф е свързано с училищното, общинското, здравното дело и цялата дейност на академията. Високото му образование и бден ум се проявяват на всяка стъпка при сина най-тесно в живота на българите исторически моменти.

Служението на екзарх Йосиф

създаде цела епоха в историята на Българската църква като възпитателка и изразителка на българското народностно битие, на църковно-народните възгледи и чалния. Екзарх Йосиф е един от най-избраният синове на нашата народ, гоняна на колото с благословение осъзнавае простория дикоз за екзархата и поддържае яжконтите колкани на цял един народ за чистота съдба.

Како изразителни народ се освободи от Вавилонския плен чра равнина, така можем да очакваме излизане от бедственото положение на страната ни чра равнина на виноярните за това състояние и узисване на благословения на Христосъта илюта, което като древноя следод да послужи за изграждане на

най-важните християнски добродетели – вярата, надеждата и любовта. Тези три добродетели, надявам се, ще подпомогнат духовния възход на народа ни като условие за всеобщо благополучие.

Ролата на българската църковници е при нови условия да изпълняват своята мисия на съхраняване на злата мерила в нашето общество. Иисус Христос казва: "Вие сте солта на земята" (Мат. 5:13), както солта предпазва от развала, от разложение, така и работниците в Църквата – верни на Христовото учение, считат за свой върховен дълг опазване мерила на хората – гаранция за нашето бъдеще.

Из „Послания, слова и речи“ на проф. Д. Делчев от 1993

Празник във Врачеш

Смилан мартския студ не попречи на стопицата поклонници от цяла България да се стекат на 9 март във Врачешкия манастир "Св. Четиридесет мъченици", за да присъстват на празника на светата обител. Всички бяха любозни и с любов проследиха и прилежно стъкозиха.

В манастира гостиница и Негово Високосекресовенство митрополит Галасий, главен секретар на Св. Синод, Негово Високосекресовенство Наврокопският митрополит Натанаил, Негово Преосвещенство Траяновският епископ Иларион, патриаршески викарий, и шведският от Сойфийка и Пловдива епархии.

Вечера срещу празника митрополит Натанаил отслужи малко поверена с Богородичен канон, а след това всеобщо бдение, продължило почти цялата нощ. Богомолците се поклониха на иконите на Врачешката св. Богородица и на наместа от моштите на св. 40 мъченици, донесена преди четири години от Тосия.

На 9 март в църквата на манастира бяха отслужена божествена св. Литургия от Негово Високосекресовенство митрополит Галасий в съслужение с Наврокопският митрополит Натанаил и шведският.

В слово си за празника в края на литургията митрополит Натанаил изрече за подвиза на свещените мъченици и за това каква трябва да бъде живото в деняците християни. "Ако ние нямаме павено вероие, имаме всеобщо общество и то може да се стопи само с Влодната Благост".

По традиция след божествената св. Литургия в двора на манастира бях извършени водосвет за

здравя и благодеянието на децата на поклонение в светата обител. Празникът завърши с празничен обяд, на който бяха поканени всички гости. ИВ

Пишат ни

Уважаема редакция,

Повод да изпратя това писмо до вас е оскъп в подкрепа на отпечатаната в бр. 9 стр. 2 на "Църковен вестник" статия под наслов: "За празнуването и "празнуването". Искам да споделя как тазни "празнуване" бь отразавани в Пловдив.

1. В брой №8 (1421) от 5 февруари т.н. първа страница до заглавието във в. "Мирница" е поместена снимка с наслов: "Любовно шоу", което се разигравало не другде, а в Математическата гимназия, на които 16-годишната Мария Ангелова станала "Мис шоу". По-нататък продължава: "Анти-СПИД демонстрация и много прозервативни разведе Младешките червени кръст".

В православния календар няма отбелязан такъв празник – Св. Валентин (ден на влюбените), в който се пропагандират но духуваната, а плътската "любов". Защо е необходимо ние чрез пресата и други средства за масова информация да пропагандираме избувната в плътска любов, а не чистата и свята духовна връзка на непорочност, която създава духовната

любов, която в тройната и здравта връзка за едно бъдеще съществува, така както казва и св. ап. Павел: "Бракът е нещъ свята и божествена плътска чистота и непорочност". Така може да се гледат едно бъдеще младо и трайно семейство, а има ли дарамо семейство, що има и здравя нация за бъдеще.

Како върх на този натрапен за излиян народ "празник" са изградени преазервативни от Младешките червени кръст – прикочнаричане на плътската плот, която не води до създаване на семейства, а до мържота от нови домове за бездомни и изоставени деца, даже захвърлени в контейнерите за сме!

2. Мисля, че на страниците на вестниците и на всички останали средства за масова информация трябва да намърят място не такъвe статии, а да съдействат за нравственото възпитание както на обществото, така и на подрастващото поколение, което може да се укрепи нравствено само чрез религиозно възпитание и час по окордонното въвеждане в училищата на вероучение, чрез което могат да се изградят трайни нравствени норми и принципи

на поведението в обществото и в личните взаимоотношения между хората.

Повече от 80% от нашето православно население са сполучни своите родители с настоятелно искане за въвеждане на вероучение. Обаче правителството и управлението гребенрегат вода на православните българи, които видят опасеното на нашата нация и младото поколение, както от нравствените и духовни упадък, така и от отпусковане дуките на младото поколение и додъта – жертви на нахлулите в нашата страна сектантски течения.

Нашият православен народ добре зная, че само православатата вярата е спасявател и света и единствена надежда и гаранция за негавото опазване и бъдеще!

В произвол един страници на нашите вестници ще прогладират антихристиянския празник "Св. Валентин" като "ден на влюбените", вместо на тоя ден – 14 февруари – да празнуваме паметта на Св.владислав-Български просветител – св. Кирил.

Искания Словеса СЛОВОХИРА "Св. Мария" – ср. Пловдив

ВЕСТИ

На 17 март, Неделя Кръстопоклонна, а храма на св. Младен, Видинския епархия, Високосекресовенният митрополит Деметрий отслужи архиерейска св. Литургия в съслужение със священници от окръжията. Множество Богомолен народ изпълни храма и взе молитвено

участие в св. службе. Плженско хорче от Варковича, Митрополитът произнесе издължата слово и проповедае благоговение на присъствателите. С благодарствено слово му отговори госпожо Кметлича на селото, която същъ присъства на св. Литургия.

Пловдивската духовна семинария "Св. Кирил и Методий" се жуваде от ученици: "Давидово делателнико благословие" на проф. Д. Делчев и проф. М. Чолаковски.

Учениците могат да бъдат дарени или закупени.

Адресът е гр. Пловдив, бул. "6 септември" №181

Пловдивска духовна семинария

За библиотеката

НЕБЛАГОРАЗУМИЕ

Повече от 2 месеца оглед "Социални грижи" при стопанска община "Илинци" събира социално слабите от общината на обид. Храната се приготвя в близката датска градина и се раздава в храма "Св. Троица" – Равадиноя. Приезжене на Църквата е да поругата бегри и неческо се нахванат на страниците. Идват хората и поличуват хрониките си. За тях те е безплатно – общината само разомота.

Полу-защитата храна от "Социални грижи" охват, че всички те бь безплатно. Это защо някои неблагоазумен люд, бда се замислит, вземат от масата непродрани брове от "Църковен вестник" и уваят съдържанието си. Целю послужат безплатно на храна от "Социални грижи", едва ли ще изядат 10 лв. гр.Ц.

Иначе ще се наложи и ЦСВ да публикува от бой в Бройта

обращение към читателите, какво високо на издрва впечатление в един курорт религиозен вестник: "Уважаемите читатели! Моля ви да не използвате църковен вестник за битови нужди. Ако той ви е станал ненужен, дайте го на своя близка за чистене".

Васили ГЕОРГИЕВ

Фондация „Св. Патриарх Евтимий“ – София обявява конкурс

„В приказния свят на Ангел Каралийчев“ за илюстрация, драматизация и осе, свързани с творчеството на писателя. В конкурса могат да участват деца на възраст от 8 до 11 години.

• Изпращанята за рисуване – формат от блок № 4
• Изпращанята за драматизация и осе – 5 писмен вид до 4 малколетни страници

Наблюдете творби ще бъдат епични. Бюджетът за издрва до 10 май 1996 г. до 130 номера "Вестник Круша" – София, 1421, ул. "Димитър Хаджидимков" № 44

Фондация "Св. Патриарх Евтимий" обяви 1996 г. за година на писателя Ангел Каралийчев. Миналата година бь посветена на големия датски разказвач Ханс Кристиан Андерсен.

"Ангел Каралийчев е първият носител на изградата "Андерсен" – сподели г-жа Малюлова, председател на фондацията, – и посветавилки 1996 г. на него, ние искаме да издрва връзка между двамата иманити разказвачи на приказки, о които се откъса хиляди деца по цял свят. Стремимъ на фондацията "Св. Патриарх Евтимий" е да вздроди оригиналните варианти на приказките на Ангел Каралийчев, които не са били издрвани почти 50 години.

Г-жа Малюлова смята, че във вреа, когато българското учение на два религиозно образование, християнските нравствени ценности могат да достигат до българските деца чрез някои приказки, защото моят в себе си визно религиозно образование.

А приказките на Ангел Каралийчев, познати на поколения българи, могат да научат и днешните деца на добро.

ТЪЖЕН ПОМЕН

По повод

40 дни от кончината на

ИВАН КУРТЕВ

дигитологичен диригент на катедраната хор в София, ще се отслужат панихида на 20 март от 16,30 ч. в храм "Св. Неделя".

БЛАГОДАРНОСТ

Семейството на починатия църковен диригент Иван Куртев изказва съзредна благодарност на Негово Святишество патриарх Максим, Негово Високосекресовенство митрополит Галон, на свещеннослужителата и дарявателите, възле участие в опелото и на всички негово родственици, приятели и познати, почетли паметта му и изразили своите симпатозавания.

„ТЕБЕ ЕДИНОМУ БОГРЕШИХ...“

ТИ ВСИЧКО СИ ЗА МЕН, ХРИСТЕ

Пост е – дни за покаяние.

Но времa за покаяние е и всяко друго време, защото покаянието е може би най-християнското състояние на духа и ако е истинско, то пребрива неизменно у човека.

Как е възможно това? Нима съм таква адово, че ден и нощ да не ми дава мира мисълта за страданията? Пък и аз, колкото и грешен да съм сторил, повечето време го изповядвам. И мисля, че аз успели след това да се „оплаят“ и да не повторят грешките си. По този начин те вече живеят във вярно почитане на Божия закон – истински обещат, нито злоупотавят, нито лъжат, нито крадат, а за убийства – ни не говорим.

Изправен пред такава проблем, съвсем естествено достигаме до един въпрос, който попито- гите дори се боям да си задавам – за какво да се кавам? И редица ли е, след като предвидяния ми грехове са различни от мисковите изповеди, да си използваме други нум, само и само да се успелом, че аз всичко е наред, че покаянието представлява?

С други думи, нима това се е на някакви някакви относно грешките и „единичната мрък“ на покаяние и грех.

Във от християнското копие, първата мрък е в отношението към другия. Всяки човек, че трябва да се правя добро на другите и че не бива да им се приличава зло. Това е отравната точка в движението на съвестта както на вършец, тъй и на баверник, както на добря, тъй и на злия. Отговорът на въпроса какво съм или какво не съм сторил другите е от-

говор-арбитър, който носи само- оправдание или самосъсраждане – според случая.

Именно според тази мрък мнозина се самосъзнават като безгрешни и чисти или поне като вече безгрешни и чисти. Сигурно щека да се правя, ако мръката беше точна...

Критерийт „за другите аз“, разбира се, взема въпросното място и в християнската ценностна система. Да не правим на ближния синова, което сам не би желал да стори на теб, да обичаш ближния си както саба си, да обичаш другя вярнолюбиво те си...

И във пак, това не е всичко. Да вземем за пример хиляди прелюдии-отшелници в Църковната история и дори в наши дни – хора съвети, тими, смирани и примерени със света. И същевременно те пропават съвсем на покаяние, каквито и най-сладкият заеден издатии никога е уопел да гророни в момент на съжалеание!

Какво е обсебването за това неплатено покаяние? Отговор идва от един познат стих на всеизвестния „Псалом“ востор- дената Псаломисабад, останан сам пред Бога, издана глас: Тебе Единому согреших и лукавое пред Тобою сотвориох!“ [Пред Теб Еднина согреших и пред Теб лукавство сторих].

Тебе Единому! – ато къде е по-различното – онова, което превърна гнузно то чувство и укеждано за да е в истинско, дълбоко и подложно покаяние.

Тебе Единому – пред единия всеопълнен Бог, пред Христа.

Тези две думи разкриват ново измерение, което коренно грешни обидирително „вечност“ разбирала за грех и покаяние. Съвременно, че дори чисти и безгрешни да сме пред човеците, то пред всеопълнения Творец ни оставаме блудни синове, самовисно отплатили се от Отчуждения дом със в най-древни времена.

И пак пред Него Еднина оставаме грешни, но на и без надежда. Защото думите „Тебе Единому согреших“ са израз на прекрасна добродетел – вера, памет за Бога, достойно усещане на величията Божия присъствие. И със – справедливо саморазпознаване на блудния син: „На съм достоин, согреших“.

Всемигновеният Господ не е дългоуният стигнати на адамския грях да отмигне твои спасителни добродетели. Те се правдвали чрез хиляди праведници като мост на Божия милостиво, а владя през много векове, а в

последните времена, правно ли обленя гледя за Христа.

Деятелно, за християнина нима ниде по-спасително и обидяващо пред- от чувството за невярност и правност пред Създателя. В християнски план покаянието не се ограничават със спонтанно съжаление за конкретни постъпки. То е неизменно състояние на душата пред Бога и само пред Него. Дори злите деняния отредя други хора прикмет съвета и носят благо- годатта на истинско покаяние само ако са останали като действително в краля сметка – против Господа. Защото всеки човек носи Божия оброр в себе си и всички сме чедра на един Отец.

Добротата към хората – добра по същество – лесно може да се превърне в празна и суевица, ако остане като самоцел; ако се окаже неспособни в сводата си мислов пред Христа да извикаме като св. цар Давид: „Тебе Единому согреших и лукавое пред Тобою сотвориох“.

Анто ВЕЛИЧКОВ

Ти си за мене все во-весе, надежда, помощ и закрила, скала във бурното море, от Тебе получавам сила.

Ти си Учител мой и Спас, защитник, покровител вечен, на Тебе уповавам аз, приятел и другар сърдечен.

За мен на Кръста бе разпнат, умря как исполни все слава, дари ме с мир и благодат, от теб греха ми Ти извади.

Стега за мен си светлина, как съгнеш лъч във тъмнината, Ти водии ме към вечността и ме крепиш с десница съвета.

Вие този въз, греховен свят чрез Тебе дишам и живея, на Твоята члуда благодат, на Твоята милост се надея.

Не ме в страх от буря зля, щом Ти си с мен, о, съвети Божие, уповам смело с самота, със Твоята помощ всички мога.

Ти всичко си за мен, Христе, приятел и другар сърдечен, на Теб ще дам своето сърце, за да ме дариш с живот вечен!

Корна ВЪРБАНОВ

ЦЪРКОВНА ПРОСВЕТА

„Изповядване от бр. 11“

Православната Църква се отжидва със едната, свята, съборна и апостолска Църква и запазва за себе си богословско от всички достигания на богословствата мисъл на Църковните мисли, опци на Църквата и други училища, които в светлината на Божественото Откровение с просветлението от Светия Дух и съществува в три Божии дря, словото, са ни оставили точно това, което днес наричаме православна догматическа вяра. Тази вяра е развмен плод на общието на новозаветното слово с Божиято слово и се открива в Църквата както в писмените паматници, които изразяват общото съзнание на Църквата, така и в опити в Църковните писания. Православната догматическа вяра е плод на борби, които бива водени с въдъновението и просветлението на Светия Дух срещу многократните опити за подравняване на истинното православно учение.

Трябва да отбележим, че Стариат Завет съдържа Божиято слово, както Сам Бог е разкрил на израелитяните, преди

Господ да дойде в света. Това Откровение е станало чрез светите мъже, патриарсите, Мойсей и пророците на Стариат Завет. То е имало за цел подготвянето на хората да схванат по-добре и да повярват по-лесно истините на Новия Завет, както پہлено и съвършено ги е разкрил пред света Божий Син.

Така Стариат Завет, както винаги актуален израз на съществуващото във времето и пространството откровение на Божия, предлага основните начална на Божественото Божествено Откровение като обект на вяра. Това, разбира се, е независимо от факта, че център на богословията на Стариат Завет е Христос. Тук трябва да отбележим, че между издните значения има на словото за Бога, т.е. Богословията, а словото на Бога, т.е. Богословието.

Новият Завет съдържа словото на Божия, което Той Сам е разкрил на човоците чрез Сина и Словото Божие, нашия Господ Исус Христос.

Откровението, съществено от Господ и в единението и от апостолите и светите Му ученици, е пълно и съвършено.

То има за цел спасението на всички нас. Господ е разкрил Божествените истини ясно, както правеше в начало и Неговите ученици – апостолите. По-късно, когато християните по света се умножили и били учредени много поместни църкви, апостолите смятали за нужно да напишат Новия Завет. Утното учение предхождало писменото и представлявало началото на Съветното Предание. Опците на Църквата обаче, за да не се забравят или подравнати истините, записали по-популярна част от него в своите произведения и така били създано писменото Съветно Предание.

Православната догматика черпи своята единствена източна от Новия Завет, така и от апостолското и вселенско от Съветното Предание. И двете представляват автентични и равностойни във всяко отношение извори на православната вяра. С възпитаването на Сина Божия и Негозото учение се завършва съдържанието на съществения Божествено Откровение и не са дотупка прибавени или отменени истини.

От IV век светлите отци на Църквата ни се събират на вселенски събори и постановяват, че и милаят и налагат ваче казано за дължителни и неизменно догматите, т.е. основните истини на християнството. Решенията на вселенските събори и мненията на опците, доколкото са съгласни с духа и буквата на Съветното

Писание, представляват писменото Съветно Предание. Не е важно да публикуваме и разбером Съветното Писание без помощта на Съветното Предание. Такова е значението и авторитетът на Съветното Предание, та Православната църква вярва и учи, че Съветното Предание има същето значение както на Съветното Писание. За Православната църква писмените паматници на Съветното Предание, освен Съветното Писание, са: а) догматическите определения и официалните решения относно вярата на седмте вселенски събори, както и на по-късните събори, които са признати от вселенските събори; б) изповядванията на вярата и догматическите символни; в) писанията на светите отци на Църквата (тук ще трябва да подчертаем, че предание е съгласието на опците само догматическите истини); г) така наричаните символически книги и литургическите текстове и книги.

От опците на Църквата по-важни представители на Православия са: Иван Златоуст, Тримата каледонийци (т.е. Василий Велики, Григорий Богослов и Григорий Нисийски), братя на Василий Велики, както и Климент Александрийски. Много правител Църквата почнала от ХІ век Тримата вярарци т.е. Василий Велики, Григорий Богослов и Иван Златоуст като покровители на гръцката писменост и

СЪЗДАВАНЕ НА БЪЛГАРСКАТА ЦЪРКВА

Има събития в историята, които въпреки своята незначителност за историческия свят на един народ, остават в епохата на други, които със своите измерения изместват първите и в известен смисъл ги поставят в сянка. На 4 март преди 1126 години в Константинопол на църковен събор се ражда Българската православна църква. Събитие значимо и величествено за България.

След вековни политически спорове през IX в. вярелите в Изток и Запад се оформили в типичните им особености, претенции и домогвания за световно господство. Разпространяването на християнството и борбата между Рим и Константинопол за сепаричане на иерархията над "новоприветията" християнството Българска държава извършила обективно посягнателство за български епархиално управление на Българската църковен въпрос. Само за няколко години били подпомогнати условията за създаване на отделна Църква в България.

В желанието си да утвърди християнството в страната, да утвърди и издигне Църквата по

образец на другите страни от християнската общност, княз Борис I заживял с грижата за по-добро изграждане на църковната структура. Той бил княз със религиозни интереси. Това било изразено от идеята за авторитет на и синапа псалма Църква, получила по каноничен път авторитарно устройство и патриаршален статут, възглавяно от гредяща висша йерархия, и да израни реално новата християнска държава с нейните най-силни събирания в Европа: Византия и Рим. Това си ценно събиране на мисълта към Константинополската патриархия.

Патриарх Фотий отразил специално послание до българския княз, в което разкрил същността на християнското учение, но княз не обоблазил за перспективите за предостроително уреждане на поместната Българска църква.

Неудовлетворен от този отговор, княз Борис изпратил през 866 г. посланици единершено до папа Николай I, и до немския крал Людвиг Немски. Кахан Петър записал на палата писмо със 115 въпроса от български

владетел. Палата отговорила подробно, но не пожелала да утвърди исканията на българите за самостоятелна гласна на Българската църква, въпреки тогичните неадекватни условия. Това било принудено българския княз да помисли за съвръщение с Рим.

Междувременно на престола в Константинопол се възкачил Василий I Македонен, а патриаршалният престол бил зает от патриарх Ипати, който се стремил към изграждане на отношенията между Римската и Константинополската църква по пъти на преговорите. На 6 юни 887 г. във византийската столица заседавал църковен събор, който отменил анатемата между двете църкви и ги превърнал в бивши патриарх Фотий. В края на м. февруари 870 г. тук пристигнала българската делегация начело с княз Петър. На делегацията била оказана висока чест. На 28 февруари три присъствали на тържествено заключително заседание (десето поред) заседание, което се състояло в църквата "Св. София". На 4 март, три дни след приключване на редовните заседания на събора, императорът повикал в двореца палатите пратеници — апископите Донат, Стефан и дякон Мина, а така също представителите на четирите източни патриаршии: Евангелистийски патриарх Игнатий, архиепископ Йосиф — делегат от Александрия, Тирския митрополит Тома — от Антикия, и Йерусалимския прееврит Иероним. Присъствали и български пратеници, водени от кахан Петър, князи Грозд, Станис, багатур Соудко, княз таркан Илия, самосис Пресвиан и самосис Алесий Хомул. Те пожелали да разрешавана пред събора не се дувонични български църковен въпрос. Палатите пратеници защитили тезата за подчиняването на Българската църква на Рим. Тогава представителите на източните патриаршии пожелали българските пратеници: "Когато дойдете в сегашното си отечество, кажете ни не чий живот би подчинено в него палатите или гръцки дувонични отговори?" Българските пратеници отговорили: "Ние заповяваме отечеството си с сръжие от власт на гърците и там намерениме не патински, а гръцки све-

щеници". Този отговор решил окончателно въпроса в полза на Константинополската църква. Целта, която княз Борис постигнал при пратеничеството си, била постигната.

След като бил уедомен за решението на събора си специално писмо, на българския владетел не му оставало нищо друго, освен да отстрани намърцото се в България римско дувоничество.

Малко по-късно прикстинан и ролкованият от константинополски патриарх архиепископ на Българската църква — Исидор. С това поставя началото на изграждане на самостоятелна, автономна Българска църква.

Присъединяването на Българската църква към Източната е важен момент в нейната история. Чрез този акт се: княз Борис I в Българската църква се издига обективно начално като обективни ръководителници. На това начало история Църква остава вярна, заедно то в залог за нейното укрепване, развитие и тържесто утвърждение на православната вера и иерархична цялост.

Сашо Георгиев СТЕФАНОВ

ЕВХАРИСТИЕН КАНОН — БОЛГАРСКОЕ

Днес всички средновековни българини знаеа за гленичния принос на Българската православна църква в културата на целия свят; за труда на светлите братя Кирил и Методий и техните своите ученици, получаващи истинско признание и почит именно

в нашата родина; за Охридската и Търновската киевски школи. А също така и за приноса на нашата народ в целия православен свят на поенито — св. Олга Кючуков, рипска църковна школа, епископската венециска школа — Болгарският родство... Това са все неща, които са погледли и известни на много хора. Но смева да твърдим, че много малко са изследвали, което са видели с очите си поне част от това богатство. Нека се отпуснем онова да си представим една църква българска княз от онова време. Сградениците са били жени и и затова

князката е била оскла. Изписаното вътре в стаяно релие, с перо и в биса често тогичи делото на светци и велики киевскици. Обиколявано е в изписаното черномостие, но заедно с него и червено за главните букви, аламаната и други по-важни думи. Освен червения цвят се използвали и много други цветове — виолетови и различни минерални и украси по страниците на князката. Коричните са били дребни, дървени (зелената и до днес) и богато украсяваните с метални украшения, с различни обикновени украси от съблюдени камъни и др. Въобще князката, направена в негова турска, но видима с много полове. Именно това

привлекло и създала на участниците в княжката по източното пие в църквата "Св. Георги" — Дървената. Това източна издана ето на една така образци, който да наподобява поше отчасти старата българска традиция. "Отца и Сина — българско" ще се отпича с това, че е музикално проявление, представяно в примерен авторитетен вид, заедно с качествено превод от немски на съвременни туди. Художественото оформление също е дело на кръжковците. Една от целите на това издана е дувоничен българин да разбере какво печали или какво губе днес и да прова туди, но видима с думите на св. Писаний "Бол-

гарин, знай своа род и язык! Знай днес в богослужението тво не прозвучи "Отца и Сина — българско", написано от неадекватен глас, който е скрил своята личност от Чрезвечната сплав! Дувоничен композитор, за който е било важно, че славя Бога като българин и е оставил само този родост — "Болгарско"! Надяваме се, че това няма послание, с помощта на издана отдел на Православното християнско дувоничество "Св. Евгений Патриарх Търновски", ще стигне до сърцето на всички родостови българини. Представяме те да видите онова в първия брой

на "Жива вера" за тази година — орган на дувоничество — като признание, което ще може спобудит да се отдала като самостоятелно тило. И сме убедени, че то ще бъде оценено по достойнство.

Георги СТАСОВ

КАТЕХИЗИС

като основни изразители на православната вяра.

В течение на многовековния живот на Православната църква редом с догматическата истина се появила и заблудата, ерест, която означава порешно тълкуване и изкривяване израз на православното учение. Ереста е припала от въздействието на други религии, от въздействието на философията и новото бозичество.

Трябва да отбележим, че в основата на спора между православни и ерестичи откровение подкрепено противоположение между религия и философия. Огичте на Църквата и по-специално Тримата Йерусалимски отечествениковци и превъзходно изследванията не само на дълбочина, но и на подробности на чуждия живот. От гледна точка на учението те са живели в критични мислени за Православната църква. Този огич, от една страна, дувонично твърди много за чуждия живот, като на преизбяване на света, за да прова царството Божие във времето посредством Църквата, а от друга — са допринесли не само за православното формулиране на Трочичния догма, но и за неапробиратата борба за правиното му тълкуване и приемане. Тези ва велики водачи, издарили със способността да оценяват правилно всяко положение и прихващащи истината за вярата, а също и истината за личностите и нещата,

са създали — разбира се не сами — най-благославната епоха на богословската мисъл. Към това богословствана мисъл днес се обръща полам част от богословствана интелигенция, за да почерпи богословска мъдрост с догматическа сигурност от дълбините на тяхната благочестива и правинна вяра.

Това обръщане към огичте ще трябва да стане в смисъл на стъпване отново върху издана ереста, която то да поенити турска, така че върху тях да продължи изследването, привържано към думата на Свящото Писание и Свящото Предание. Загрярието като светелостенките ни корени означава черпене на ново издана учение за едно мисло съществие на Православията в бъдеще.

Б. Оформиене на Православията и ролята на аселенските събори

Православията има като предпоставка развитието от Бога божествени истини и представяла правинното им тълкуване. Православията ни църква днес сигурен критерий за правотата на това тълкуване чрез аселенските събори.

Светлите огичи са допринесли до големия степен за теоретичното формулиране и формиране на учението, както и за първото запазване от автентично влияние от Свящото Писание и Свящото Предание ереста поставили под пряка заплата съ-

двустването и бъдещето на християнството.

Ерестичите със своето поведение спрямо догматите на религията, освен от своя велика рационализъм или тъмно заради неволе, гледали на догматите главно като на философски въпроси. Ако биеа надделяло тяхното мнение, в резултат християнството и ащност Православията щеше да се превърне във философия теория, още една орад многого.

Трябва да отбележим, на философстванияте ерестичи, въпреки усилителта да изразявали любовитни метафизични мнения, лишавали душата от опората, която й дава религията, призива за пълноотчужденост, сърдечност и спосовие в правинния път на вярата.

Формулирането на православния догма — било като акт на отбрана срещу ерестите, било като съществена нуждая, представлявала чуждестранно съзидание, представлявала дувонично постижение на вселенските събори.

Вселенските събори са коллективни органи на Църквата, който чрез Святия Дух осигурява авторитета на неапробиратостта в Църквата в съчетание с апостолство "угодно не на Святия Дух и на мисъл" (Деян. 15:28).

Вселенските богословие черпи богостичи от догматическо съзидание от Свящото Писание и Свящото Предание, както това съдържание в формули-

рано достоверно и богостичено от аселенските събори на Църквата ни. Православията църква е формулирала достоверно догматите на вярата ни, защото е "стълб и крепило на истината" (1 Тим. 3:15), т.е. здравата основа, на която се основа истината. И оправидливо се звали "Христ", че тя е Църквата на одремте вселенски събори и на десете първи века на християнството, следователно тя е едината, свята, съборна и апостолска Христова църква.

Поради тази причина Православията дължи много на аселенските събори, които като институции не биеа никак извънредно съзидание на обстоятелствата от IV век и нататък, а са изира на издана не на църковно съзидание на днешната Църква. Вселенските събори отговарят начално на демократичното устройство на Източната православна църква и на осемте биеа първоиздана гленичници, като се започне от апостолския събор, който той се описва в Деяния апостолски (Деян. 15:1-35).

Следва

СВЕТИ КИРИЛ ИЕРУСАЛИМСКИ

Св. Кирил Иерусалимски е роден около 315 г. в Иерусалим или околностите му. Следният за живота му са следни: Иерусалимският архиепископ Максим сценил разрешение на императора и превръщането му към Църквата и го възвел под свое покровителство. В 346 г. св. Кирил бил ръкоположен за префектор, а в 350 г. бил избран за Иерусалимски архиепископ. Архиепископското му служение не протекло спокойно. Св. Кирил бил подложен на жестоки нападци и преследвания от страна на арианите. През целия си живот той бил борба с такъв защита на чистотата на православното учение.

В 357 г. св. Кирил бил наклеветен от арианския епископ на Кесария Палестинска Акакий за злоупотреба с църковни средства. Всъщност архиепископът изразходвал църковните ценности, за да подпомогне гладуващото население в Иерусалим и околностите. На свикването по този случай св. Кирил несправедливо бил лишан от катедрата си.

Заради противопоставянето си на арианите св. Кирил три пъти бил прогледан в изгнание и бил сичнательно възстановен на катедрата си едва през 376 г.

Той следва участие във Втория вселенски събор (381 г.), на който бил утвърден Никео-Цариградският символ на вярата.

От малкото достигнали до нас творения на св. Кирил Иерусалимски особено значение имат неговите "Катехизически беседи". Те са състоят от едно предпоставително слово, 18 отпосветни и 18 тайнословствени слова.

Отпосветните слова били проговарени през големите си за св. Кръщение (отпосветни) през време на Великия пост в период 408-449 г. Те съдържат изложение на христологичното учение, систематизирано в съответствие със Символа на вярата.

Тайнословственията поучения, произнесени в дните на състава Пасха, разкриват същността и извършването на тайнствата Кръщение, Миропомазване и Евхаристия.

Св. мъченик ЛУКА ОДРИНСКИ

Потурчен бе насилва в Одрин свети Лука като дете, от саянната си възраст воден, той скоро на Атон дойде.

Макар да беше малолетен, показа разум съвършен – монах пострига се момчето и бе послушник и смирен.

Възраха го в тоя подвиг, но беше непоколебим и стървотен от духомник, дойде на остров Митилии.

Там в съединение турско застана малкия герой, отрече Мохамеда дръзко и Бога изповода той.

Сред мъките, укрепан силите, мъжествен бе свети Лука и на бесило то унаси от агричката ръка.

Шестнадесетгодишен само бе този мъченик Христия и с чудеса го Бог прославя за съвършената любов!

Надежда ЛЮБЕНОВА

Из четвъртото огласително слово

2. Богопочитанието се състои най-важно в тези две неща – в точното познаване на даяните на благощестие и в даянията дела. Спазването на даяните бже вътрешно на добри дела не в угодо на Бога; Той не грима и добрите дела, ако те са в пръвоя с даянието. Понеже каква е ползата да помазваш доброе учение за Бога, а безорзно да прелюбодействаш? От друга страна, каква полза да вършиш бездариен, а нечестиво да богоугодстваш? Затова помазването на даяните и добротата на душата са най-голямата придобивка. Защото мнозина са онези, които проповядват с философия и с празна имажна; единците увеличат си спадостта на езика си, мед каже от устата на жена блудница (Трими Сл. 6:3); образуватие проповядват чрез прерватна имажниване на Богомостното Писание. Последователите на еретиците с прелюбствени и красиви думи съблужават сърцата на просителе хора, като скриват под Христовото име като под мед отравата на злощестниеза прелеза.

3. Защо казва Св. Кирил казва, че тези две са не ви прелестни мисли? (Mat. 24:4). Затова е необходимо наставяението във вярата, защото ти се изяснява.

4. И тъй, преди всичко нека се положи как като основа за душата ви учението

за Бога: Бог е един, единствен нероден, безначален, неизменен, ... роден от никого, намащ друг наследник в живота Си, без начало на Своия живот във времето и изващ край; Той е благ, но заедно с това е Праведен Съдия.

5. Този Отац на нашата Господ Иисус Христос не е ограничен от никое място, Небесата са дело на ръцете Му и цялата земя се намира в Неговата длан; Той е във всичко и над всичко. Той отпозред явна бдящето и е по-мощен от всички змеи и поствява така, както иска. Приготви е за грешните наказания, а за праведните – венец.

9. Вярвай, че Единородният Син Божи слезе от небесата на земята заради нашите грехове, приемиши човнико прарода подобна на нашата и раждаше се от света Доза и Светия Дух...

10. Той настъпна без разнат заради нашите грехове... Тогава бе и поруган от хората, и Му удариха плещици като на Човек, и Му допряха от творението като Бог. Понеже силците, като види Своб обеселен Визидис, се заляхих с трепли, на поносийки таква зрящици...

14. И тъй, да не се забравяме от Христията кръст; но макар друг и да го скрива, ти открито го изобразявай на челото си, та зпите душазе да бегат далеч

от тебе, виждайки това царско знамение... Ако Разпятият и Погребяният бже останал в гроба, тогава бжме имали причина да се орамуваме. Но сега Разпятият на тази Голгота възвоста на небето от източната страна на Елениската планина...

15. Този възлявил Иисус Христос пак ще дойде от небесата, но от земита... Вече мнозина, както ти е известно, почнаха да говорят: "аз съм Христос" (Mat. 24:5), а никой ца се жив "Христост на възвостеният" (от. 15), човекът, който несправедливо си присвоава Христовото име. Но ти очаквай истинския Христос... Който ца се открие на всички поубою от мншния и от сплъчвени плъци, събродендан от ангяли, за да съди живи и мъртви...

16. Вярвай и в Светия Дух... Знай, че този Св. Дух е един, неразделен, всемогъщ, многодаяствен, но неразделенан в Себе Си, който зная тайната, "всичко изплет", и "дабнотие Божи" (1 Кор. 2:16); Който е сплъчен във вид на гълъб над Господна Иисуса Христа, Който е действал чрез вода и просветил, Който и сега по време на кръштиното запянава душата ти...

17. Това учение запечатвай в мисълта си непрестанно...

Препод П. НИКОЛОВ

БЪЛГАРСКИ ЦЪРКВИ И МАНАСТИРИ

ХРАМ-ПАМЕТНИКЪТ „СВ. АЛЕКСАНДЪР НЕВСКИ“

Патриаршеската катедрала "Св. Александър Невски" е най-големият храм в България. Той е изграден в знак на признателност към руските войни, загинали за освобождението на България от османско иго. Храмът е посветен на руския полководец благовяния княз св. Александър Невски.

Храм-паметникът е построен по проект на известния руски архитект проф. Александър Померанцев в периода 1902-1912 година. Той представлява христополна трикорабна базилика с три престола. Те са посветени на св. Александър Невски, на св. цар Борис – Покръстител и на

св. братя Кирил и Методий. Изключително великостепен на интериора възглават многоцветните мрамори, донесени от Бразилия, Мароко, Италия, Кавказ и Германия. На по-малко величествените са и мозаиките, направени по проект на българския художник проф. Антон Митов. Особено силно впечатляват златната мозаика от венедическия тип на вътрешния свод на храма, на царския трон и на балдахина над централния олтар.

Голяма художествена ценност представляват иконите и стенописите, изработени от български и руски художници. Интерес представляват двете икони на руския худож-

ник Виктор Васнецов – Иисус Христос и св. Богородица, поставени в централния иконостас. С голямо изящество се отличават иконите на Иисус Христос, св. Богородица и св. Кирил и Методий на чешкия художник Иван Мърквичка, който е живял и работил в България. Иконите са поставени на иконостаса на северния олтар, посветен на сурдеталите на спяващата писменост.

Стените на храма са украсени със стенописи. На вътрешния свод над централния купол с диаметър 16 м е изобразен Бог Сават. Известният руски художник Мисоедов е рисувал тази фреска 9 месеца. Голяма ценност представляват стенописите на руския художник Болотин "Сватбата в Кана Галилейска" и на Иван Мърквичка "Иисус Христос в храма сред книжниците и фарисеите". Първата се намира в южния, а втората – в северния кораб.

В строителството и художественото оформление на храма-паметник са взели участие специалисти и ху-

дожници от 6 страни, като са вложени в него цялото си майсторство и вдъхновение.

В храм-паметника се извършва ежедневно сутрешно и вечерно богослужение. Днес той е един от символите

на нашата държава и на найблата столица. Посещава се от много туристи, както и от официални лица при посещенията им в България.

ЦВ

СВЕТЛОТО ЕВАНГЕЛИЕ

Продължение от бр. 10

Евангелието според Лука

Евангелист Лука започва читателите с основния замисъл, метод и цвета на своя труд. Преди да разкаже, че и други преди него са се захащали да напишат евангелиската история. Той забелязва, че някои от описаните събития били неточни. За да запази читателя на истината, той като истински историк се заема да изпозва всички най-старинни. Грешител, с който се запознава, заслужава най-дълбоко уважение и вълносна топлина, не написаното преди него е недостатъчно и неубедително. Живото на Исус и Неговото сладкото дело не се изчерпва с изброяването на отделни епизоди. Вълночно трябва да бъде системно проучено и описано в последователен реда.

Евангелистът е изпозвал устните апостолски предания, както са ставали тези и другите евангелисти. Преди съставянето на Евангелието Христово учение и дела били разказани от очевидци и непосредствени слушатели. След Пентекосталта апостолите тръгнали на проповяд в с няколко писмени свидетелства, а устно разказвали за онова, което са чули и видели, и което съществило за онова, което на Слово на живота (1 Йоан. 1:1). То били първото изражение на евангелиската история. Евангелист Лука е имал възможност да даде точни сведения за Христос от тези първи свидетели. Той бил прити посланият отклик на св. ап. Павел (Дян. 16:10; 20:8; 27:1). Ап. Павел се срещал често с другите апостоли и с други хора, които се видели и слушали Исуса. Той е разговарял със св. Дева Мария. При това Лука бил образцов евангелист, лекар по професия, с латински език и мисловна на история. Вълночно, което е залесал, е провалявал най-старинните. Той не само знава своето пръвхождиво пред всички други залеси. Ако и имал неща да изпозва от повечето се преди него и да изпозва някои него, другие му би били излезли. Не се за-

доволява само да събере преданията за Исус Христос и да ги предаде на покаянията в дадения преди него вид, а строго подбора, разпоялата и проверка фактите, за да разкаже точно само историческия истинна.

Са да Лука посвеща своята книга за "подготвените Теофил". Исуси предизвикал, че става дума за найважният знатен гражданин на Антиохия, откодето в родом и св. ап. Лука. Теофил бил устроен в дома си християнска църква и може би е искал от Лука да му оплише точно събитията от живота на Исус Христос. Други търкувателни мислят, че Теофил не е в самото име на изготвеното лице, а нарицателно, означаващо всеки човек, който обича Бога (гр. тео-фил = боголюбец).

В първите две евангелия се изтъква, че Исус е Месия, очакван от евреите, а в това на св. Лука се сочи, че Той е Месия-Спасител на само за евреите, но и за всички.

Евангелието според Иоан Богослов

Ето един от разказите за живота, мислите и любовта, с които се е провалил Богочовекът. Евангелието според св. Иоан Богослов ни приближава най-много до Вавилония. То е най-възвизаното и тайнственото представяне на изпълнението Божие Слово. Св. Иоан Златоуст говори: "За забравим времето и мисълта заим, да се почувствем на небето и вярим че е ли това лице, Кото е нашия евангелист".

Казаното от Иоан Богослов за Словото, което съществувало от вечност, е като въстание към цялата евангелиска история. Невидимите, надосветлите, недотрогати Бог се явява на земята като обикновен младши човек. Той идва при Светия Си — при всички грешници, не да отговори от ги грешенията, но да просвети душите им и да даде възможност на онези от тях, които Го приемат, да станат чеда на Бога (1:12).

"Плъчете на най-тайнственото откровение се съсредоточават в това Евангелие с такъв ослепителен блясък, сякаш Сам Всевишният заговаря на отделночлено се от Него човечество. Никой не е създал с такава сила и оцветил и по-подобен на Бог Божията слава, както аз, Иоан. Той се издигнал над обичайните, възнаел се над небесните сили и намерил в началото Словото — виден Го в Бога" (Св. Амвросий Медиолански).

1. гл., ст. 1-2. "В начало беше Словото, и Словото беше у Бога, и Бог беше Словото". Бог съществува от началото на времето и Него и вярно Луца — Словото, Кото е Бог (Бог беше Словото)". Св. Иоан Златоуст изяснява как съществува Словото: "Както умът, ражда словото, се поддържа на нещ, ставаш в телата, така и божественото раждане в безвременно, неизказано, неизпостижимо и чуждо на деление". Словото съществува от вечност и макар да се възплъщава в един момент от човешката история, то остава вечно. Промислата се явява само в това, че То взема човешко обличие и го съединява в Себе Си с божественото. То се облича в плът и приема нашата човешка душа.

Св. св. Иоан нарича второто Лице на Св. Троица Слово. Никой да не се смущава, че използва това понятие "Слово" — на гр. *Логос*. То е употребявано преди Исус и макар че в евангелията Александрийски ученик Филон и "Логос" наричан по форма, Логосът у Филон е съвместен от божески сили иди или Божия разум. Да св. св. Иоан Логосът е Самият Бог — вечно Вечен, всемогъщ възплътен в човешки образ, докато Филон го има само като идея. Нито осъществяване има в употребява-

на една и съща дума за израелското на Божественото. С думата Логос Иоан точно изяснява отношанията Му към света и човека. Така той обхваща разностраннигата се вече в Мала Азия по онова време александрийската философия на Филон. Там изреч — да нарече тази Бог — св. св. Иоан е получил по серъжествеността откровения, когато бил заточен на с. Патмос и е в отравил и е откровенията (10:11-15).

Ст. 4. Словото било единствен източник на живот и светлина за всички съществуващи. Светът бил създаден чрез Него. Неговата светлина е непорочна. От нея черпят душите на човешките, която повярват в Бит. Св. Иоан Претеча, като свързан на тази светлина (8:8). Светът останал чужд на тази светлина и не я приел. Дажо сродниците на Исус и свързаните Му с — най-близките по път на възплътлото се Слово, не приели тази светлина. Онези пак, които се възползвали от нея, останали чеда Божия. Там, където найвече Божията светлина, се разветлява всяка тъмнина. Който повярвал в живота се на Исус Претеча, като свързан на тази светлина, Промислата се. От чеда на грехо стават чеда на Бога, "Даже им се възможност да станат чеда Божия". Не че благодарително действия насласивно. Божие дело е да се дава благодатта, но човешко е да се приеме. Не физическо-рождание първо хората били на Бога, а чрез раждане светла, неизпостижимо, тайнствено, духовно. То се получава чрез вярата в Словото. Вълночно чудо върши Божията любов. Потърни на това Спасител с всичките Му човешки качества и себичност и ще разбереш смисъла на апостолските думи: "И Словото стана плът, и живея между нас, плътно с благодат и истина; и нико изразихо славата Му. Слава като на Единороден от Отца" (Иоан. 1:14). Отери очите си да видиш и разбереш какво Бог върши за тебе, но отвори и сърцето си да влезе в тебе! Това ще разбереш каква обич е проявил Отец да ти нарече Свои чеда.

Следва

Иоанис Ив. КОЦДАКОВ

ВИВИ ДЕЦА

Дяволът и овчарят Спас

Веджк дяволът отпаднал. Доломо му се крехко агънце. Видил стадото на овчаря Спас, приближил се и си рекъл: "Ще излъкна овчаря, ще го покварам да иде в самото и като се махне, ще си избера най-поголемо агънце."

— Добро утро, Спасе! — провиквал се дяволчето.

— За мене всички утрини са добри — отговори Спас.

— Като идеш наомам, минах край твоята къща.

— Та ти биш пълат, оттам си минал.

— Видях жъно ти — добивал дяволът.

— Господър жъно азутуй ти е дал смел, да видиш. Не си спял, че да не видиш.

— Жена ти роди — Жена ти е Божя даряна и благословена да ражда деца.

— Но трябва да ти кажа, че жена ти роди две деца и две мъжци.

— Брат подир брат върши.

— Едното дете умри.

— Брат везе.

— Едното дете умри.

— Брат подир брат дошъл, брат подир брат си отпал.

— Да се яраси, от жал умри и жена ти.

— Бог да я проси — всички ще умри. Който не се о родил, той няма да умри.

— Брат ти закла черния вол.

— Доломо му се месо — заклал го.

— За тебе остави гавата.

— Главен човек — глава иде.

— Добро, има кучката малда гавата.

— Лубудо стирала — ти сега храни девет кученца.

— Брат ти утреля и кучката.

— Каквото търсила — туй намерила.

— Като я утреля, брат ти я изчелна на бунището.

— Там ти е местото, тя винаги там си лежала.

Дяволът мислил, мислил с какво друго да излъкне Спас, но като не можал нико да излъкне, от мъж и др. с пушот. Оттогава по света няма дявол.

Ангел Каравайчев от "Архип осигиште", С. 1943

МОЛИТВА

Господи, Сине Божки, надари ме с доброта, да живея, ако може в мир и радост на света!

И да имам, Сине Божки, светия ден и тиха нощ, а във болка и нещастно подкрепи ме с Твоята мощ!

Нека светилни ти образ, Твоята добра ръка да ме води нещастно, да ме пазят от грех!

Като РУСКОВА

ПОГЛЕД ВЪРХУ ВТОРОТО ПРОДОЖНО ЖИТИЕ НА СВЕТИ ИВАН РИЛСКИ

По думите на проф. Боню Ангелов Второто продължително житие на св. Иван Рилски представлява решение на неговото първо продължително житие. То съдържа всички по-важни моменти, свързани с живота на светеца и историята на неговите св. мощи до пренасянето им в Търново през 1195 г.!

Това житие е известно по два преписа – по Драгановия манастир от XIII в. и по Григоровичовият от XIII-XIV в. Най-голямата част от Драгановия манастир е пазена в библиотеката на българския Зографски манастир "Св. вмчк Георги в Света Гора Атонска код № 85.18. Описанието писано от св. Григорий е кратко продължително житие и химографски творби от манастика Драган са пренесени от учени в Русия, а някои от тях – в руския Зографски манастир "Св.мчк Пантелеймон", През 1844 г. руският славолюб Виктор Григорович посетил Зографския манастир и откъснал два листа от службата на св. Иван Рилски от друг манастир, влязал в науката под негово име. За тези два листа акад. Йордан Иванов съобщава, че ги открил в Румянковския музей в Москва, по № 1725 и ги фотографирал. По-късно руският епископ Порфирий Успенски откъснал от Драгановия манастир три листа, един от които е из службата на св. Иван Рилски. Йордан Иванов ги открил в Петербургската публична библиотека под знак ОП.140.

Второто продължително житие по Драгановия и Григоровичовия манастир е вмянато като синтаксис в службата на св. Иван след 6-та песен на канона. Това показва, че думите в него са извадени на синтаксисно четиво пред болноличия по време на утринното богослужение. Ето съдържанието му.

"В 19-и ден на месец октомври – ламента на предробоний наши отец Иван Рилски.

Предробоний наш отец Иван беше българин, родом и възпитан в селото, наречено Аскитан. Като реши да остави света и да живи в пустиня, възлезе в пустиня, той разведе на бедните цялото си имущество, остана от баща му, па се затече и засели в Рилската пустиня. Там ти, очю Иване, намери божествения хриятълен камък Христо. Като реши да пише, възлезе на Господра асиката си печал... В пост и непрестанни молитви ти много се подвиза, като претрлял и мряв в пустинята, без явней хляб. Но Господ ти хранише със сланинати, израсли без оран и посев. Като прие добротата твоята, ти претрлял и много налести от божеството... Свети Иван живя в дните на цар Петър! След смъртта му откопаване гроб беше търсен и открит в дърбите на Рила от патриарха на благочестивия цар Петър, който претрлял и в света твоя млято в град Средец в голма слава, с псалми, славопесни и песни духовни". По Божие допущение след някое време бже превзет Средец от венгрите и доведен пренесен във Венгрия. Там погара своето новорие един аплоскоп ослепа, заждо казваше, че не намери в древните писания нищо писано за него. После, припаднали пред ковчега на светец Иван с молитви и много съзвиз си възвръна зрението. След чюдото се проваля престола на св. св. светице асичи в Средец, Кудато Бог волеа да въздигне падналата синия на българското царство, издигни и новата издигна христовобива цар Иван Асен! Като обнови българския род. Като доведе Асен в София, претрлял на робство баша опомна из светите му мощи от рилски монаси и жители на близкото село Рила и отнесна в Киевския Русия. С тези бжеици киевския княз Владимир Светославич (980-1015) издигнал града-крепост

манастир на Трапезица. Там досега лежи тялото му и в него живи хриятълен камък Христо. В това житие се изваждат две особени известия, първото, че унгарският епископ ослепа, а не омалял, както се говори в Първото продължително житие, загато не признал за светец рилски Божие угодник. Второ, че за мощите на св. Иван би издигнат манастир на търновския хълм Бжеици на град Рила. На Трапезица цар Иван Асен и издигнал храм на св. Иван Рилски, а не манастир. По древна традиция търновци всяка година на 19 октомври (откоп ден – деня на Спася, деня, в който били доведен манастир на светеца и Търновото се събират в този популарен храм цар за водорез и благодарни курбан. На солея пред иконата на Исус Христос още стои ковчегът постамент, върху който лежал ковчегът на св. Иван Рилски целта 274 години.

Любопитно е да се отбележи, че като сега, така и тогава, асичите люде чукавали за благословение леватрия на светеца, а не десницата му. Проданото и псаленият фолклор утрово гори, че светец Ивановата десница е изваждала владение на робство баша опомна из светите му мощи от рилски монаси и жители на близкото село Рила и отнесна в Киевския Русия. С тези бжеици киевския княз Владимир Светославич (980-1015) издигнал града-крепост

Рилск, с парчене заселеници да отбавят набезите върху неговото княжество от скитинското племе поповци. В Рилск българите издигнали храм в чест на св. Иван Рилски, счутан до ден днешен за небесен покровител на руските рилчани".

† Славейски епископ НЕСТОП

- Бележки**
- * Цар Иван Асен I Българин (1196-1198).
 - * В Пролеския Рилск, Воронеж, 1966, с. 146; Боню Ангелов, Кутлукъ към св. Иван Рилски на рилската земя. – Сб. "Литературен алманах "Струна", кн. I, Благоевград, 1988, с. 137-145.
 - * Йордан Иванов, Български старина в издателство, 2-ро допълнено издание, С. 1931, с. 365; Желю в свети мощи – Ученото списание на Българския университет, Историо-филологически факултет, С. 1938, т. XXIII, 13, с. 68.
 - * Константин Радевчю, Отчет мислигранта К. Радевчю о занятиях рускистами в Библиотеке и других учреждениях Императорского Св. С. Петербурга в течение сентября и октября 1896 года. – Ученото списание известия, год. XXXVII, № 4, Киев, 1896, с. 50-51.
 - * Боню Ангелов, Повествователни сведения за св. Иван Рилски в старобългарската литература. – Сб. "Език и литература", бр. 1, С. 1977, с. 68.
 - * Н. М. Даликовски, Житие Иоанна Рилскаго русским древнерусским языком исследован. – Труды общества древнеруской литературы, П. 1908, т. XXII, с. 285; Крю Кюв, Слѣды на старобългарската рилскаго пророка, С. 1978, с. 178; Дика Петковска, Старобългарска литература, Енциклопедичен речник, С. 1992, с. 130.
 - * Дие 5423.
 - * 1927-970.
 - * Кол. 3:16.
 - * Венгрия, маджари, унгарци; Венгрия, маджарски, Унгария.

ХРИСТИЯНСКИ ПРАЗНИЦИ В ТРЪНСКО

Навернито в Трънско се празнуваха всички християнски празници. Най-почитаните – Коледа, Вспомини, Великден и Гергьосден – се празнуваха, както и в цяла България, през зимата и в ранна пролет. Те бяха толкова почитани, че празнуването им продължаваше до три дни. Наред с тях се празнуваха и всички останали – Удобен ден, Невендан, Вспомини и др.

След известно затихване още отново започва тяхното празнуване. Това е естествено, като се има предвид дълбоката почит на хората към християнската вяра,

надживяла предратностите на съдбата през вековете и особено през петте века на черно турско робство. Християнските празници са тези, които венгичи са държали будно съзнанието на българина и са писали дълбоко в душата му християнските добродетели.

Има и мисъл да развакша как в което родно село се празнуваха денят на св. Георги (по нашето Дурждювден), който заема важно място сред останалите християнски празници. Това е така, защото освен в чест на победоносния св. Георги, Гергьосден е празник на стоката и пастирите, на настъпналата вече пролет, на красота и подновената природа. Преди време в празнуването на Гергьосден участвали и мелоди и стари, и явже и жени. Защото всички бяха слепани, всички отглеждали много добитък, всички обработваха земя. Защото очакваха повече асичи в кошарите и по-едър хляб на нивата. И защото вярваха, че свети Георги ще победи неволите и трудностите, които изпитавали.

В нашето село подготвяха за празнуването започващите се преди седмица, а самото празнуване – рано преди разсъзване. Облечени празнично, младами и девойки с песни и щиги се отпра-

вяла към местността Златовръшици, най-високата връх в землището ни, който рано сутрин през се позлатява от лъчите на слънцето, а вечер "залатото" на слънцето се задържа най-дълго върху него. Тук по традиция и от незапомненна времена се изваждали владение на само от кошаците, а и от съседните села, всичките сичени с пролетни горски цветя, всички празнично облечени и с пролетно настроение. В ръцете си всеки носеше букет разнообразни цветя, набрани по пътя. При завършването по домовете си щиги щиги бжеици асичите, кошарките и най-мелачите овчи или кози. От тях щиги бжеици и венчанд – той щиги украси кошаците, в който щиги се издигн постола за сезона мляко. По-късно тук пристигат и по-възрастните. Изава се хриятълен жоро, на което се явзашт и мляко, и възрастни. Мляко преди обед, както и много песни и щиги по домовете си. До това време пастирите са зарибали стоката, а по-възрастните стопани са обидили зарежалите вече нива и средата им са вързучили зелен вървоб кол, за да има по-голям берекет. Най-малките са препасали полски от обелена вървоба жора, а възрастните са били на черва и оттам са донесли све-

тена вода. На празника на асичите и кошарките люда започва обсрба жор, за изгонване на асиче духова и нечистите сили. От набраните горски цветя се приготвя венчанд за жота.

Пържествено започва първото издигане на стоката. В кошаците и налета свежената вода, в ния о лютонена жота бжеици. Самият ритуал по издигането се извършва от най-възрастните стопани. Той рече предричително подготвено мляко, лодва един зальк на най-близко столцата сича, след което вавра бжеици и поредна жотата стадо, а пастирите на стадо му щигуча жота. Първата стрип мляко се прекрара през подготвено за щига гевек, за да няма загуба на мляко през лятото.

Целият този ритуал е насочен към здравео на добитъка и на стопаните и към по-голям урожай и млекодай. От издигането първо и сезона мляко се правят така нареченото апли (прасно) сирене, което заедно с щиги щиги се носив в черквата, където се събира щиги и жоро сиването на кръст. Следва богат селски обед, а след обета – отново на жоро.

Николай СИМЕОНОВ

ПРОДЪЛЖАВА АБИРАНЕТО ЗА "Църковен вестник" и сп. "Духовна култура" за 1996 г. Годишният абонамент за "Църковен вестник" е 500 лв., а за списание "Духовна култура" е 200 лв. Молим сумите да се изпращат с пощенски запис, в който да се изписва точният адрес и пощенският код на получателя!

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1090 ул. "Оборице" №4 тел. 87-56-11; факс 87-02-89

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Банкова сметка на Синодалното издателство на БПЦ
КРЕДИТНА БАНКА – А.Д. код 680 96 801 сметка 100 022 4110

АБОНАМЕНТ ЗА 1996 г.
12 месеца – 500 лв. 6 месеца – 250 лв.
3 месеца – 125 лв. 1 месец – 42 лв.

Цена на един брой 10,00 лв.